

10 ශ්‍රේණිය සිංහල ජාතික රසාස්ථාන ධ්‍රැවුකම

07 වේකකය

කැකයුම - හසික හෙට්ටිආරච්චි

(Dip. In Sci. N.I.E./O.U.S.L.)

{ආදර්ශ ප්‍රශ්න, පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න,
පළාත් ප්‍රශ්න විචාර සහ පිළිතුරු අත්තර්ගත කර
ඒකකය සම්පූර්ණයෙන් ම ආවරණය කර ඇත.}

Online Class details – [WhatsApp](#) 071 – 9020298 [Facebook](#) 3in1 [Youtube](#) 3in1

07. යුතුකම

• විචාර ලිවීමේදී හැඳින්වීම

✓ විවේචනාත්මක දේශයේ සිටින ලංකාවට පැමිණි බුදු දහමත් ලාංකික පරිසරයන් පිළිබඳව ඇල්මෙන් පීඩිතවන අය දක්වාම ලංකාවේ විසූ ජාතික චිර වීරවරයෙක් ලෙස එස් මහින්ද හිමියන් හඳුන්වා දිය හැකිය. විදේශිකයකු වුවද උන්වහන්සේ ශ්‍රී ලාංකිකයන් උදෙසා තම ජීවිත කාලයම කැප කළ උතුම් පඬිරුවෙකි. කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයේ ගුරුවරයෙකු ලෙසද ද දිගු කාලයක් සේවය කළ උන්වහන්සේ මුල් කාලයේ දී ළමයින් උදෙසා විවිධ කවි රචනා කළ සේක. එකල ඉංග්‍රීසීන්ගේ ආධිපත්‍ය පැතිර තිබූ අතර ඔවුන්ගේ අඩන්තේට්ටම් දුටු උන්වහන්සේ අලස ව සිටි ලාංකිකයා වෙනුවෙන් ජාතියේ නිදහස පතා පොළඹවා ලන පද්‍ය පන්ති රැසක්ම රචනා කරන ලදී. කවිමිණි, කවි මුතු, ළමා කවි කළඹ වැනි ළමා පොත් මෙන්ම නිදහස් මන්ත්‍රය, නිදහසේ දැහැන ආදී පද්‍ය කෘති ඒ අතර වේ. උන්වහන්සේ රචනා කළ “යුතුකම” පද්‍ය පන්තියේ ප්‍රධාන තේමාව වී ඇත්තේ රට ජාතිය වෙනුවෙන් අප සතු යුතුකම පහදා දීමයි.

• අදර්ශ විචාර ප්‍රශ්න

1. යුතුකම පද්‍ය පන්තියේ භාෂා භාවිතය පිළිබඳ ඇගයීමක් කරන්න. (ලකුණු 10)
2. යුතුකම් පැදිපෙළ ඇස්. මහින්ද හිමි විසූ යුගයේ සමාජ අවශ්‍යතාවක් කුළු ගැන්වෙන පරිදි ලියැවී ඇත. විමසන්න. (ලකුණු 10)
3. අදින මිනිසකු ලෙස සමාජයේ ජීවත් වීමේ දී කෙනෙකු විසින් සිය සිතූම් පැතුම් හැඩගසා ගත යුතු ආකාරය යුතුකම පද්‍ය පන්තියෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)
4. සිවුපද ආකෘතිය සාර්ථකව යොදාගත් නිර්මාණයක් ලෙස යුතුකම පැදි පෙළ සැලකිය හැකිය. මේ ප්‍රකාශය නිදසුන් ඇසුරෙන් විමසන්න. (ලකුණු 10)

• ආදර්ශ කවි

✓ උ ප න් හෙන් මැරෙන්නෙන් තනියම යි	ලොවේ
එ යි න් පිටත්තර වෙන විදියකින්	නොවේ
එ යි න් එහෙම නම් තම යුතුකම	හමුවේ
බී යෙ න් තැනි ගැනුම අපහට තරම්	නොවේ
✓ ව දි න් හේ නැතිව ලොකු නිලධාරීන්	○
ත ම න් ගේ බලය උරුමය රැක ගන්	○
හි නි න් වත් කැමති නම් එය කර ගන්	○
ඉ නි න් අඩ ගසවි තම හිත මිතුරන්	○
✓ අ පේ රට අපේ ජාතිය අපේ	ගම
අ පේ අසල්වැසියා යන සියල්	ලම
අ පේ අතට අවනත කර ගෙන	වහම
අ පේ නමට සලකන දිවි දෙමු මෙහෙම	නුඹට
✓ උ ප න් ගමේ බල උරුමය රැක	ගන්ට
ස ට න් කෙරුම සතුටක් නම් වැසි	යන්ට
බීයෙ න් නොගොස් අනු මුළුවල රිං	ගන්ට
ඉ නි න් යමවි ගම්මුන්ටම එක්	වෙන්ට
✓ මුල බැස නිබෙන ගම්මුන්ගේ සමඟි	සැපා
සොලොවා මරා වළලන්නට යොදා	උපා
කුල මල උගුල් අටවන බොරු බණක්	පපා
නිලධාරීන්ට විස්වාසය දෙන්ට	එපා

• පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න සහ ආදර්ශ ප්‍රශ්න - ව්‍යුහගත හා කෙටි ප්‍රශ්න

1.

උ ප න් නෙත් මැරෙන්නෙත් තනියම යි	ලොවේ
එ යි න් පිටත්තර වෙන විදියකින්	නොවේ
එ යි න් එහෙම නම් තම යුතුකම	නමුවේ
බී යෙ න් තැනි ගැනුම අපහට තරම්	නොවේ
නම් බුව කැමති අය ඇති නම් නො වී	මුළා
ග මි මුන් සැවොම ගමමුන්ට ම එකතු	වෙලා
ලො මි සිදුරක තරම් වත් අඩ දුබර	නොලා
පි මි මක් පනිමු ගමිමුන්ගේ ජය ම	බලා
උ ප න් ගමේ බල උරුමය රැක	ගන්ට
ස ට න් කෙරුම සතුටක් නම් වැසි	යන්ට
බීයෙ න් නොගොස් අහු මුළුවල රිං	ගන්ට
ඉ ති න් යමවි ගමිමුන්ටම එක්	වෙන්න
ව දි න් නේ නැතිව ලොකු නිලධාරීන්	ට
ත ම න් ගේ බලය උරුමය රැක ගන්	ට
හි ති න් වත් කැමති නම් එය කර ගන්	ට
ඉ ති න් අඩ ගසවි තම හිත මිතුරන්	ට
ඇතොත් ගමට ආදරයක් සිතින්	සිපා
අ ත න් පයන් ඔලුවත් වෙන වෙන ම	කපා
ක ත න් කමක් නැහැ බියසුලු ගතිය	පපා
අ යු න් තකට අත් දෙක ඔසවන්න	එපා
අ පේ රට අපේ ජාතිය අපේ	ගම
අ පේ අසල්වැසියා යන සියල්	ලම
අ පේ අතට අවනත කර ගෙන	වහම
අ පේ නමට සලකන දිවි දෙමු මෙහෙම	නුඹට
මුල බැස තිබෙන ගමිමුන්ගේ සමගි	සැපා
සොලොවා මරා වළලන්නට යොදා	උපා
කුල මල උගුල් අටවන බොරු බණක්	පපා
නිලධාරීන්ට විස්වාසය දෙන්න	එපා

- i. මෙම පද්‍ය පන්තියේ තේමාව කුමක් ද? (ලකුණු 05 යි)
- ii. කවියා යොදාගෙන ඇති ආකෘතිය එම අන්දැකීම රසවත්ව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා උචිත වන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 05 යි)
- iii. කවියා තම අන්දැකීම ප්‍රබලව ඉදිරිපත් කිරීමට යොදාගත් යෙදුම් දෙකක් නම් කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- iv. කවියා පාඨකයන්ට ලබා දෙන උපදේශ දෙකක් මේ පද්‍ය පංතියෙන් උපුටා දක්වන්න.
- v. කවියා යොදාගත් භාෂාව රස නිෂ්පත්තිය උදෙසා කෙතෙක් දුරට ගැළපේ ද? (ලකුණු 10 යි)

(ලකුණු 25 යි)
(2017 o/L)

2.

උ ප න් හෙන් මැරෙන්නෙන් තනියම යි	ලොවේ
එ යි න් පිටත්තර වෙන විදියකින්	නොවේ
එ යි න් එහෙම නම් තම යුතුකම	හමුවේ
බී යෙ න් තැනි ගැනුම අපහට තරම්	නොවේ

- i. 'බී යෙ න් තැනි ගැනුම අපහට තරම් නොවේ' යන්නෙන් මතු කෙරෙන අර්ථය කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)
- ii. මෙම කවිය ඇතුළත් පැදි පෙළේ රචකයා කවරෙක් ද? (ලකුණු 02 යි)

(2016 o/L)

3. උ ප න් හෙන් මැරෙන්නෙන් තනියම යි	ලොවේ
එ යි න් පිටත්තර වෙන විදියකින්	නොවේ
එ යි න් එහෙම නම් තම යුතුකම	හමුවේ
බී යෙ න් තැනි ගැනුම අපහට තරම්	නොවේ

නම් බුව කැමති අය ඇති නම් නො වී	මුළා
ග මි මුන් සැවොම ගම්මුන්ට ම එකතු	වෙලා
ලො මි සිදුරක තරම් වත් අඩ දුබර	නොලා
පි මි මක් පනිමු ගම්මුන්ගේ ජය ම	බලා

උ ප න් ගමේ බල උරුමය රැක	ගන්ට
ස ට න් කෙරුම සතුටක් නම් වැසි	යන්ට
බීයෙ න් නොගොස් අනු මුළුවල රිං	ගන්ට
ඉ නි න් යමවි ගම්මුන්ටම එක්	වෙන්නට

ව දි න් හේ නැතිව ලොකු නිලධාරීන්	○
ත ම න් ගේ බලය උරුමය රැක ගන්	○
හි නි න් වත් කැමති නම් එය කර ගන්	○
ඉ නි න් අඩ ගසවි තම හිත මිතුරන්	○

ඇතොත් ගමට ආදරයක් සිතින්	සිපා
අ ත න් පයන් ඔලුවන් වෙන වෙන ම	කපා
ක ත න් කමක් නැතැ බියසුලු ගතිය	පපා
අ යු ත් තකට අත් දෙක ඔසවන්නට	එපා

අ පේ රට අපේ ජාතිය අපේ	ගම
අ පේ අසල්වැසියා යන සියල්	ලම
අ පේ අතට අවනත කර ගෙන	වහම
අ පේ නමට සලකන දිවි දෙමු මෙහෙම	නුඹට

මුල බැස තිබෙන ගම්මුන්ගේ සමඟි	සැපා
සොලොවා මරා වළලන්නට යොදා	උපා
කුල මල උගුල් අටවන බොරු බණක්	පපා
නිලධාරීන්ට විස්වාසය දෙන්නට	එපා

- i. මෙහි සඳහන්කර ඇති යුතුකම් දෙකක් දක්වන්න. (ලකුණු 05 යි)
- ii. විස්වාසයක් තබන්නට එපායයි මෙහි සඳහන් කර ඇත්තේ කවුරුන් පිළිබඳව ද?. (ලකුණු 05 යි)
- iii. මෙම පද්‍ය පන්තිය තුළින් කවියා සමාජයට ලබාදෙන පණිවුඩය කුමක් ද? (ලකුණු 05 යි)
- iv. මෙම පද්‍ය පන්තියේ භාෂාව එහි සාර්ථකත්වය සඳහා බලපා ඇති ආකාරය පිළිබඳ විමසීමක් කරන්න. (ලකුණු 10 යි)

(ලකුණු 25 යි)
(2018 NW 2nd Term)

4. උපන් නෙත් මැරෙන්නෙත් තනියම යි	ලොවේ
එ යි න් පිටත්තර වෙන විදියකින්	නොවේ
එ යි න් එහෙම නම් තම යුතුකම	හමුවේ
බියෙ න් තැනි ගැනුම අපහට තරම්	නොවේ
නම් බුව කැමති අය ඇති නම් නොවී	මුළා
ගම් මුන් සැවොම ගම්මුන්ට ම එකතු	වෙලා
ලොම් සිදුරක තරම් වත් අඩ දුබර	නොලා
පිම් මක් පනිමු ගම්මුන්ගේ පය ම	බලා
උපන් ගමේ බල උරුමය රැක	ගන්න
සටන් කෙරුම සතුටක් නම් වැසි	යන්න
බියෙ න් නොගොස් අහු මුළුවල රිං	ගන්න
ඉතින් යමවි ගම්මුන්ටම එක්	වෙන්න
වදි න් නේ නැතිව ලොකු නිලධාරීන්	○
තමන්ගේ බලය උරුමය රැක ගන්	○
හිනි න් වත් කැමති නම් එය කර ගන්	○
ඉතින් අඩ ගසවි තම හිත මිතුරන්	○
ඇතොත් ගමට ආදරයක් සිතින්	සිපා
අතන් පයන් ඔලුවන් වෙන වෙන ම	කපා
කතන් කමක් නැහැ බියසුලු ගතිය	පපා
අයුත් තකට අත් දෙක ඔසවන්න	එපා
අපේ රට අපේ ජාතිය අපේ	ගම
අපේ අසල්වැසියා යන සියල්	ලම
අපේ අතට අවනත කර ගෙන	වහම
අපේ නමට සලකන දිවි දෙමු මෙහෙම	නුඹට
මුල බැස නිබෙන ගම්මුන්ගේ සමඟි	සැපා
සොලොවා මරා වළලන්නට යොදා	උපා
කුල මල උගල් අටවන බොරු බණක්	පපා
නිලධාරීන්ට විස්වාසය දෙන්න	එපා

- i. අඩ දුබර නොවී සිටින්නට යැයි කවියා පවසන්නේ කුමන අයුරින් ද? (ලකුණු 05 යි)
- ii. ගමට ආදරයක් ඇත්නම් කෙසේ සිටිය යුතුදැයි කවියා ප්‍රකාශකර ඇත් ද? (ලකුණු 05 යි)
- iii. නිලධාරීන් පිළිබඳ කවියාගේ ආකල්පය පැහැදිලි කරන්න (ලකුණු 05 යි)
- iv. මෙම පද්‍ය පන්තියේ ඇතුළත් කාව්‍යාලංකාර 3ක් උදාහරණ සහිතව දක්වන්න. (ලකුණු 10 යි)

(ලකුණු 25 යි)
(2020 NW 2nd Term)

හසික හෙට්ටිආරච්චි
(Dip. In Sci. N.I.E./O.U.S.L.)

• පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න සහ ආදර්ශ ප්‍රශ්න - ව්‍යුහගත හා කෙටි ප්‍රශ්න පිළිතුරු

1. (2018 NW 2nd Term)

I. බියෙන් තැති නොගැනීම.
 අඬ දබර නොවී සිටීම.
 මූලා නොවී සිටීම.
 ලොකු නිරෝධාරීන්ට බිය නොවී සිටීම.

II. කුල මල උගුල් අටවන නිරෝධාරීන් ට.

III. නිදහස් නිවහල් මිනිසෙකු ලෙස නම යුතුකම් ඉටුකරමින් ජීවත්විය යුතු ආකාරය පිලිබඳ ප්‍රකාශවන පිලිතුරක් අපේක්ෂා කෙරේ.

යුතුකම් පද්‍ය පන්තිය සමාජ අවශ්‍යතාවයන් කුළු ගැන්වෙන පරිදි ලියැවී ඇත. විදේශිකයන්ට යටත්ව නිදා සිටි සිංහලයන්ට නම යුතුකම් සිහිගැන්වීම මෙහි අරමුණ වී ඇත. ඊට නිදහස් කර ගැනීමට නම් ජනතාව එකමුතු විය යුතු ය.

“ග මි මුන් සැවොම ගම්මුන්ට ම එකතු වෙලා”

ජනතාව එකට එකතු වී කටයුතු කළ හොත් ඊට නිදහස් කර ගැනීමට හැකිවනු ඇත. හිතමිතුරු සියලු දෙනා කැඳවා ගෙන තමන්ගේ උරුමය, අයිතිය රැක ගැනීමට කටයුතු කිරීම යුගයේ අවශ්‍යතාවක් බව කවියා දක්වයි.

“ත ම න් ගේ බලය උරුමය රැක ගන් ට
 ඉ ති න් අඬ ගසවී තම හිත මිතුරන් ට”

“කුල මල උගුල් අටවන බොරු බණක්
 නිරෝධාරීන්ට විස්වාසය දෙන්ට පපා
 එපා”

මෙලෙස නිදහස් නිවහල් මිනිසෙකු ලෙස නම යුතුකම් ඉටුකරමින් ජීවත්විය යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරමින් සමාජ අවශ්‍යතාව කුළු ගැන්වීම් සඳහා කවියා උත්සාහ දැරූ ආකාරය ඉහත නිදසුන් තුළින් පැහැදිලි වේ.

IV. කවියා මෙම පද්‍ය පන්තිය රචනා කිරීමේදී සරල බස් වහරක් යොදා ගෙන ඇත එමෙන්ම කටින බස ද යොදාගෙන ඇත.

බියෙන් නොගොස් අහු මුළු වල රිංගන්ට ගන්ට
 අ ත ත් පයන් ඔලුවන් වෙන වෙන ම කපා
 අ යු ත් තකට අත් දෙක ඔසවන්ට එපා

මෙහි ඇතුළත් අහු මුළු වල රිංගන්ට, ඔලුවන් කපා, අයුත්තකට වැනි යෙදුම් කටවහර යොදා ගත් අවස්ථා ය. අනුප්‍රාසාත්මක වදන් යොදා ගැනීම ද මෙහි බස්වහරේ දැකිය හැකි ලක්ෂණයකි.

අ පේ රට අපේ ජාතිය අපේ ගම

එලෙසම විරිත හා රිද්මය තුළින් කවි ගායනා කිරීමේ දී හැඟීම් දනවන සුලු වීම එහි සාර්ථකත්වයට මනා ලෙස ඉවහල් වී ඇත. කවියේ මූල, අග ඵලිසමය ගනිමින් පද්‍ය රචනා කිරීමට ද කවියා සමත් වී ඇති බව පැහැදිලි වේ.

උ ප න් ගමේ බල උරුමය රැක	ගන්ට
ස ට න් කෙරුම සතුටක් නම් වැසි	යන්ට

බියෙ න් නොගොස් අහු මුළුවල රිං	ගන්ට
ඉ ති න් යමව් ගම්මුන්ටම එක්	වෙන්ට

මෙලෙස සරල බස, ව්‍යවහාර බස, අනුප්‍රාසය, එළි සමය වැනි කරුණු මෙහි බස් වහරේ දැකිය හැකි සුවිශේෂී ලක්ෂණයන් ය.

2. (2020 NW 2nd Term)

- I. ලො මි සිදුරක නරම් වන් අඬ දුබර නොලා
- II. බියසුලු ගති නොපෙන්නා අතත් පයන් ඔලුවන් වෙනම කපා කෑවත් අයුක්තියට අත් දෙක නො ඔසවා සිටීම.
- III. නිලධාරීන්ට නොවැදිය යුතු බව
ගම්මුන්ගේ සමගිය නැතිකරන පිරිසක් බව
බොරු දේ ප්‍රකාශ කරමින් උගුල් අටවන බව
කුලමල හේද සලකන බව
විශ්වාස කළ නොහැකි පිරිසක් බව
- IV. සිව්පද ආකෘතිය
සරල බව
අනුප්‍රාස භාවිතය
විධානාත්මක යෙදුම්
ව්‍යංගාර්ථ භාවිතය

කවියා මෙම පද්‍ය පන්තිය රචනා කිරීමේදී සරල බස් වහරක් යොදා ගෙන ඇත එමෙන්ම කථන බස ද යොදාගෙන ඇත.

බියෙ න් නොගොස් අහු මුළුවල රිං	ගන්ට
අ ත ත් පයන් ඔලුවන් වෙන වෙන ම	කපා
අ යු ත් තකට අත් දෙක ඔසවන්ට	එපා

මෙහි ඇතුළත් අහු මුළු වල රිංගන්ට, ඔලුවන් කපා, අයුක්තකට වැනි යෙදුම් කථවහර යොදා ගත් අවස්ථා ය. අනුප්‍රාසාත්මක වදන් යොදා ගැනීම ද මෙහි බස්වහරේ දැකිය හැකි ලක්ෂණයකි.

අ පේ රට අපේ ජාතිය අපේ	ගම
-----------------------	----

එලෙසම විරිත හා රිද්මය තුළින් කවි ගායනා කිරීමේ දී හැඟීම් දනවන සුලු වීම එහි සාර්ථකත්වයට මනා ලෙස ඉවහල් වී ඇත. කවියේ මූල, අග එළිසමය ගනිමින් පද්‍ය රචනා කිරීමට ද කවියා සමත් වී ඇති බව පැහැදිලි වේ.

උ ප න් ගමේ බල උරුමය රැක	ගන්ට
ස ට න් කෙරුම සතුටක් නම් වැසි	යන්ට
බියෙ න් නොගොස් අහු මුළුවල රිං	ගන්ට
ඉ ති න් යමව් ගම්මුන්ටම එක්	වෙන්ට

පද්‍ය පන්තිය රචනා කිරීමේදී කවි හිමියන් සිවුපද ආකෘතිය යොදා ගෙන ඇත. එය පද්‍ය පන්තියේ සාර්ථකත්වය සඳහා හේතු වී ඇත. පද හතරකින් සහ එළිවැට රැකීමෙන් ද පද්‍ය පන්තිය සාර්ථක කරගෙන ඇති අයුරු දැකිය හැකි ය. තම අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කිරීමේදී මෙම කාව්‍ය ආකෘතිය සාර්ථකව යොදා ගෙන ඇත.

උ ප න් නෙත් මැරෙන්නෙත් තනියම යි	ලොවේ
එ යි න් පිටත්තර වෙන විදියකින්	නොවේ
එ යි න් එහෙම නම් තම යුතුකම	හමුවේ
බී යෙ න් තැති ගැනුම අපහට තරම්	නොවේ

මෙලෙස සරල බස, ව්‍යවහාර බස, අනුප්‍රාසය, එළි සමය වැනි කරුණු මෙහි බස් වහරේ දැකිය හැකි සුවිශේෂී ලක්ෂණයන් ය.

හසික හෙට්ටිආරච්චි
(Dip. In Sci. N.I.E./O.U.S.L.)

03. 'යුතුකම' පැදිපෙළ ඇස්.මහින්ද හිමි විසූ යුගයේ සමාජ අවශ්‍යතාවක් කුළු ගැන්වෙන පරිදි ලියැවී ඇත. විමසන්න. (ලකුණු 15)

ටිබෙට් දේශයේ සිට ලංකාවට පැමිණ බුදු දහමත් ලාංකික පරිසරයන් පිළිබඳව ඇල්මෙන් ජීවිතාන්තය දක්වාම ලංකාවේ විසූ ජාතික වීර වීරවරයෙක් ලෙස එස් මහින්ද හිමියන් හඳුන්වා දිය හැකිය. විදේශිකයකු වුවද උන්වහන්සේ ශ්‍රී ලාංකිකයන් උදෙසා තම ජීවිත කාලයම කැප කළ උතුම් පඬිරුවනකි. කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයේ ගුරුවරයෙකු ලෙසද ද දිගු කාලයක් සේවය කළ උන්වහන්සේ මුල් කාලයේ දී ලමයින් උදෙසා විවිධ කවි රචනා කළ සේක. එකල ඉංග්‍රීසිනගේ ආධිපත්‍ය පැතිර තිබූ අතර ඔවුන්ගේ අඩන්තේට්ටම් දුටු උන්වහන්සේ අලස ව සිටි ලාංකිකයා වෙනුවෙන් ජාතියේ නිදහස පතා පොළඹවා ලන පද්‍ය පන්ති රැසක්ම රචනා කරන ලදී. කවිමණි, කවි මුතු, ලමා කවි කළඹ වැනි ලමා පොත් මෙන්ම නිදහස් මන්ත්‍රය, නිදහසේ දැහැන ආදී පද්‍ය කෘති ඒ අතර වේ. උන්වහන්සේ රචනා කළ 'යුතුකම' පද්‍ය පන්තියේ ප්‍රධාන තේමාව වී ඇත්තේ රට ජාතිය වෙනුවෙන් අප සතු යුතුකම පහදා දීමයි.

උ ප න් නෙත් මැරෙන්නෙත් තනියම යි	ලොවේ
එ යි න් පිටත්තර වෙන විදියකින්	නොවේ
එ යි න් එහෙම නම් තම යුතුකම	හමුවේ
බී යෙ න් තැනි ගැනුම අපහට තරම්	නොවේ

මහින්ද හිමියන් වැඩ විසූ යුගය ඉංග්‍රීසිනගේ ආධිපත්‍ය රට පුරා විසිර තිබූ අවධියකි. එදවස ජනතාව නිදහස් මාවතට උසිගැන්වීමට කවින් යොදාගත් කාවෝපක්‍රමයක් වන සෘජු, උද්වේගකර, ආවේගශීලීත්වය මෙම කවිපෙළ පුරා දක්නට ලැබේ. අවවාදාත්මක ස්වරූපයෙන් උපදේශාත්මක කාව්‍ය ලක්ෂණ යොදා ගනිමින් රචිත උක්ත සමාරම්භක කවිය ම ඊට කදිම නිදසුනකි. එම යුගයේ කාලීන අවශ්‍යතාවක් වූ නොබියව නැගීසිටීමේ අවශ්‍යතාව මින් පැහැදිලි කරයි. කවියාගේ සංකල්පය වන්නේ අප ඉපදෙන්නේත් මිය යන්නේත් තනිවම බවයි. එය ලෝ දහමයි. එසේ නම් අප යුතුකම් ඉටු ඉටු කිරීමට බිය විය යුතු නැති බව කවියා අවධාරණය කරයි. මෙය මහින්ද හිමියන් තුළ වූ ජීවන දෘෂ්ටියයි.

ව දි න් නේ තැනිව ලොකු නිලධාරීන්	ට
ත ම න් ගේ බලය උරුමය රැක ගත්	ට
හි ති න් වත් කැමති නම් එය කර ගත්	ට
ඉ ති න් අඩ ගසවී තම හිත මිතුරන්	ට

මෙම පද්‍ය පන්තිය මගින් වර්තමානයේ ජීවත්වන අපට අතීත ලාංකිකයා පීඩාවට හා අසාධාරණයට ගොදුරු වූ ආකාරය ධ්වනිත කරයි. උන්වහන්සේ විසූ යුගයේ පැවති එකී අසාධාරණය කිසි ලෙසකින් ඉවසිය නො හැක්කකි. නිලධාරීවාදය ඉතා ප්‍රබල ව පැවැති කාලයක් වූ එකල ජනයාට සිදු වූයේ නිලධාරීන්ට වැද වැටෙමින් ජීවත් වීමටයි. ඒවාට එරෙහි වීමට සාමාන්‍ය ජනයාට නොහැකි වූ අතර එලෙස එරෙහි වීම විනාශයට හේතුවේ. මෙය පිටු දැකීමට නම් සියලු දෙනා එකතු වී කටයුතු කළ යුතුය. එසේ නොවන්නේ නම් ශ්‍රී ලාංකිකයාගේ උරුමය රැක ගැනීමට නොහැකි වී යයි. මහින්ද හිමියන් තම පද්‍ය නිර්මාණය හරහා මේ බව පැහැදිලි කරයි. අයිතීන් රැක ගැනීමට ගම්මුන්ට ආරාධනා කරනවා වෙනුවට ලබා දෙන විධානයක් උක්ත පද්‍ය පන්තියෙන් කවියා සිදුකරයි.

අ පේ රට අපේ ජාතිය අපේ	ගම
අ පේ අසල්වැසියා යන සියල්	ලම
අ පේ අතට අවනත කර ගෙන	වහම
අ පේ නමට සලකන දිවි දෙමු	මෙහෙම

පාඨකයා තුළ අභිමානයක් ජනිත කිරීමට සමත් වී ඇති අයුරු මෙම කවි පෙළෙන් දැකිය හැකිය. 'මම' ය 'මගේ' ය යන සංකල්පයට වඩා 'අපේ' යන සංකල්පය ගැමි ජනයා තුළ රෝපණය කිරීමට කවියා උත්සාහ දරා ඇත. මෙය එකල කාලීන අවශ්‍යතාවයකි. 'අපේ රට' 'අපේ ජාතිය' ආදී ලෙස ශ්‍රී ලාංකික යන ජාතිය මතු කර දක්වන කවියා අපේ කම වෙනුවෙන් ජීවිතය වුව ද පිදිය යුතු බව ප්‍රකාශ කරයි. සමාජ අසාධාරණයට එරෙහි වනවා මෙන්ම අපේකම ඇගයීම ද අගනා පණිවිඩයකි. මෙලෙස බ්‍රිතාන්‍යයන්ට අප රට යටත් ව තිබූ යුගයක සමාජ අවශ්‍යතාවයන් කුළු ගැන්වෙන ආකාරයට කාලීන අවශ්‍යතාව උදෙසා කවිය අවියක් කොට ගත් මහින්ද හිමියන්ගේ අතිශය සාර්ථක පද්‍ය පන්තියක් ලෙස 'යුතුකම' පැදි පෙළ අගයකළ හැකිය.

2. අදින මිනිසකු ලෙස සමාජයේ ජීවත් වීමේ දී කෙනෙකු විසින් සිය සිතූම් පැතුම් හැඩගසා ගත යුතු ආකාරය යුතුකම පද්‍ය පංතියෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)

ටිබෙට් දේශයේ සිට ලංකාවට පැමිණා බුදු දහමත් ලාංකික පරිසරයන් පිළිබඳව ඇල්මෙන් ජීවිතාන්තය දක්වාම ලංකාවේ විසූ ජාතික වීර වීරවරයෙක් ලෙස එස් මහින්ද හිමියන් හඳුන්වා දිය හැකිය. විදේශිකයකු වුවද උන්වහන්සේ ශ්‍රී ලාංකිකයන් උදෙසා නම ජීවිත කාලයම කැප කළ උතුම් පඬිරුවෙකි. කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයේ ගුරුවරයෙකු ලෙසද ද දිගු කාලයක් සේවය කළ උන්වහන්සේ මුල් කාලයේ දී ළමයින් උදෙසා විවිධ කවි රචනා කළ සේක. එකල ඉංග්‍රීසීන්ගේ ආධිපත්‍ය පැතිර තිබූ අතර ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම දුටු උන්වහන්සේ අලස ව සිටි ලාංකිකයා වෙනුවෙන් ජාතියේ හිඳහස පතා පොළඹවා ලන පද්‍ය පන්ති රැසක්ම රචනා කරන ලදී. කවිමිණි, කවි මුතු, ළමා කවි කළම වැනි ළමා පොත් මෙන්ම හිඳහස් මන්ත්‍රය, හිඳහස් දැහැන ආදී පද්‍ය කෘති ඒ අතර වේ. උන්වහන්සේ රචනා කළ “යුතුකම” පද්‍ය පන්තියේ ප්‍රධාන තේමාව වී ඇත්තේ රට ජාතිය වෙනුවෙන් අප සතු යුතුකම පහදා දීමයි. එලෙසම අදින මිනිසකු ලෙස සමාජයේ ජීවත් වීමේ දී කෙනෙකු විසින් සිය සිතූම් පැතුම් හැඩගසා ගත යුතු ආකාරය ද ඉන් අවධාරණය කරයි.

මුල බැස තිබෙන ගම්මුන්ගේ සමඟි	සැපා
සොලොවා මරා වළලන්නට යොදා	උපා
කුල මල උගුල් අටවන බොරු බණක්	පපා
නිලධාරීන්ට විස්වාසය දෙන්නට	එපා

අතීත සමාජය කුලමල බේද නිසා බේදී වෙන්ව තිබූ බව පැහැදිලිය. පාලකයන් එම හේද බින්නතා තව තවත් වර්ධනය කර ඇත. නිලධාරීන්ට සහ ඉංග්‍රීසි පාලකයන්ට අවශ්‍ය වූයේ සම්මුති වශයෙන් මිනිසුන් එකට එක්වී තම අරමුණ වෙත ක්‍රියාකිරීම වැළැක්වීම ය. ඒ නිසා කවර හෝ ආකාර උපාය යොදා බේදා වෙන් කොට පාලනය කිරීමට ඉංග්‍රීසීන් ට අවශ්‍ය විය. ඒ සඳහා යෙදූ උපාය කුල හේද මතු කොට බේදා වෙන් කිරීමයි. එහෙත් මහින්ද හිමි අවධාරණය කළේ එම කුලමල ජාති ආගම් හේද බැහැර කොට එක්සිත්ව එක් අරමුණක් ක්‍රියා කළ යුතු බව ය. කවියා එය අපට අවධාරණය කළේ මෙසේ අවවාදාත්මක උපදෙස් සපයමින් බව පැහැදිලි වේ අදින මිනිසකු ලෙස ජීවත් සමාජය තුළ ජීවත් වීමේදී කුල මල බේද නොසලකා ජීවත්වීමේ උතුම් ගුණාංගය ඉන් අවධාරණය කරයි.

ඇතොත් ගමට ආදරයක් සිතීන්	සිපා
අ ත ත් පයත් ඔලුවත් වෙන වෙන ම	කපා
ක ත ත් කමක් නැහැ බියසුලු ගතිය	පපා
අ යු ත් තකට අත් දෙක ඔසවන්නට	එපා

සිංහල ජාතිය අදින ජාතියකි. වසර දෙදහස් පන්සියයකට වැඩි ඉතිහාසයක් ඇති ථේරවාදී බෞද්ධ රටකි. ඒ තුළ අතීත රජවරු පවා යුක්තියට සාධාරණයට දිවි දුන් අවස්ථා එමට ය. ඒ අතීත විතුතිය ද පාඨකයාට සිහිපත් කරමින් ගම් දහව්වල වෙසෙන ජනයා එකිනෙකා අතර පවතින අඩදබර අමතක කොට අත්වැල් බැඳගත යුතු බව කවියා පවසයි. එසේ දැන් බැඳ දියුණුවේ මාවත වෙත යහපත් අරමුණින් පෙළගැසිය යුතු ය. අතීතයටත් වර්තමානයටත් අනාගතයටත් යන තුන් කාලයටම උචිත වන අවවාදයක් ඒ තුළ අන්තර්ගත ය.

උ ප න් ගමේ බල උරුමය රැක	ගන්නට
ස ට න් කෙරුම සතුටක් නම් වැසි	යන්නට
බියෙ න් නොගොස් අහු මුළුවල රිං	ගන්නට
ඉ ති න් යමවි ගම්මුන්ටම එක්	වෙන්නට

වර්තමානයේ ජීවත්වන අපට අතීත ලාංකිකයෝ පීඩාවට අසාධාරණයට ගොදුරු වූ ආකාරය උක්ත පද්‍යයෙන් ධීවනිත කරයි. ඉංග්‍රීසීන්ට නතු වූ ලාංකික නිලධාරීන්ගේ පීඩනයන් එකල දුප්පත් අසරණ මිනිසුන්ට කොතරම් හිංසනයක් විද ද යන්නත් මහින්ද හිමියන් අවධාරණය කර තිබේ. ඒවාට එරෙහි වීමට තරම් අයෙකු නොවී ය. එරෙහිවීම විනාශයට හේතු වේ. එනිසාම කවියා සෙසු ජනයාට ඇරුයුම් කරන්නේ වන වනා මේ ව්‍යසනය පිටුදැකීමට පෙළගැසිය යුතු බව ය. එසේ නොවන්නේ නම් ලාංකිකයාගේ උරුමය රැක ගත නොහැකි ය.

මෙලෙස වර්තමානයේ ජීවත්වන ඕනෑම අයෙකුට අදින මිනිසකු ලෙස සමාජයේ ජීවත්වීමට සිතූම් පැතුම් හැඩගස්වා ගැනීමට කදිම උපදේශ රැසක් යුතුකම පද්‍ය පංතියෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ.